Kmetijske in rokodélske novice.

Na svitlobo dane od c. k. krajnske kmetijske družbe.

Tečaj IV. *V srédo 18. Sušca 1846.* List 11.

Pesem o zvonu.

(Nadalje.)

Noter to paljčino vtaknem,
Pipe rjave so že zlo,
Če postekleno izmaknem,
Ruda v litje godna bo.
Hlapci, urnih rok
Skusite mi tok!
Ali krepko mehčovini
V dobro znamnje se jedini.

Kjer krepko se in mehko snide,
Kjer z ojstrim rahlo v družbo pride,
Tam čist je glas in dober vès.
Naj misli, kdor se vedno veže,
Če serce k sercu se prileže!
Le kratke sanje, dolg je kès.

Milo v kitah venc divičen
Res nevesti se bleší,
Ko klicaje k piru ličen
Na zvoniku zvon doni.
Pa življenja god prelepi
Tud končá življenja cvet.
Z ogrinjalam se razcepi
Krasno mnenje mladih let.

Pohot ohladí,
Ljubezen ne smé se;
Cvetica vení,
Ter sad napové se.
Mož mora na bor,
Življenje sovražno
Opravljati važno,
Sejati, saditi,
Zvijavši dobiti,
De v skusu in stavi
Koristno opravi.
Zdaj silno prihaja neskončniga blaga,
Napolni zaloga mu žitnice draga,
Pohištvo se širi, raztegne se dvor,
In noter vlada
Sramljiva ženica,
Otrok porodica,
In viža modro
Domače oprave,
Dekline učivši,
Fantiče svarivši,
In vedno ko riba
Marljivo se giba,
Čuvaje vsih mest
Pomnoži obrest.
Z draginami polni predele dišeče,
In prejo vertí na vreteno berneče,
Nabira v omare, očistjene peg,
Blišečo volnino in platno ko sneg,
Sijanja pridružiti blagu ne mudi,
Se vedno trudi.

Gospodar veselih očes
Iz visociga hišniga verha
Srečo pregleda in blagor nebes;
Kozelca vidi ponosne podpore,
Skednja do verha nasute prostore,
Žitnice pod blagodaram ječeče,
Zlate pšenice valove šumeče,
Hvali prevzetno se zdaj:
Čversto, kot zemlje tečaj,
Proti viharju napak
Doma mi vterjen je tlak!
Tode glej! z močmi osode
Ni zaveze, ni pogode,
In nesreča urno spê.

Prav! zdaj liv začeti dá se,
Lom po volji zernat je.
Vsak še nekaj môli za-se,
Preden liti se začne!
Dregni veho stran!
Bog ohrani stan!
Hlapno vrê v obok naprave
Reka rude žarorjave.

Koristna ognja je oblast,
Ko človek čuva njeno rast,
In kar napravi, kar stori,
Je dar nebeške te močí.
Alj moč nebeška strašna je,
Če varstva sponi zmakne se,
In samoglaven tir puhtí
Natóre proste prosta hči.
Strašno, kadar razujzdana
Brez opora ljut vihar,
Po pohištvu ljudostana
Divji tje valí požár!
Vedno so napravi dlana
Elementi vražen kvar.
Iz oblaka
Blagor pride,
Dèž izíde,
Iz oblaka v strah sosesk
Udri tresk!
Čujte zvona stok in rig?
To je žig!
Kakor kri
So nebesa,
To žarenje dneva ni!
Ceste stresa
Divji hrup!
Puha hlup!
Kviško kviško plam se dviga;
Na široko liže, vžiga,
Urniši od vetra šviga,
Kot iz pečniga oboka
Zrak žarí, tramovje poka,
Strop se vdere, okno zije,
Dete plaka, mati vpije,
Stok živine
Iz dertine.
Dnevu svitla noč je enaka,
Vse letí, prenaša, skaka,
Po verigi rok do meha,
V skušnji speha,
Vedro têče, v lok visoko
Brizga voda na široko.
Piš prituli zdaj globoko,
Ko vihraje iše plam.
Ta objame žita hram,
Skednja preverši prostore,
Slemena zdrobí podpore,
Kakor de bi htel puhteči
Bega silniga v oblak
Sabo vzeti zemlje tlak,
Zrase kviško več in veči
Žar orjak! —
Upa nag

Človek božji sili jenja,
Križem roke premoženja,
Vès oterpnjen, gleda konc.

Prah in sip
Je domovje,
Divji vihti prosto rovje,

V pustih linah okenj biva
Groza bleda,
In oblak nebeški gleda
Votlo not.

Enkrat še
Na goriše
Krasne hiše
Gospodar se zdaj ozrè —
Vesel si drugo stanje iše;
Če ognja rop je blago lih,
Tolažbe slast mu serce greje,
On drage glave svojih šteje,
In glej! ne manjka nihče vsih.

(Konec sledí.)

Cepljenje dreves.

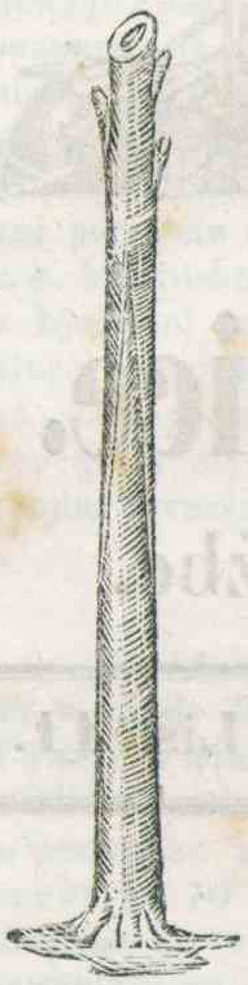

V bukvah, ki se jim „zlato dno“ (Goldgrube) pravi, je neki gosp. fajmošter naslednjo šego, drevesca cepiti, bral, jo poskusil in poterdil:

Cepič in divjak gladko odreži, kjer sta si enako debela. Ako si jo zadel ali ne, se lahko prepričaš, kedar cepič na divjak postaviš. Vselej divjak visoko odreži, kér si ložeje pomagaš, kedar je predroben, kakor pa, kedar je predebel. Sta si cepič (vcep) in divjak enako debela, in tudi enako skorjo imata: zareži v cepič en palec dolge vilice s tenjkim ojstrim nožičkam, s kakoršnim navadno pisavne peresa režejo. Iz divjakoviga verha pa izreži en palec dolgo zagojzdo, ktera vilice ravno prav polni. *(Glej podobo).*

Že poprej si moraš perpraviti poldrugi palec široko platneno vezílo, ktero je dobro namazano z drevnim mazilam (Baumwachs). Od tega vezila odreži toliko, kolikor ti je potreba, de drevescovo rano dobro zaviješ. Zdaj cepič na divjak postavi, in z vezilam obvij; pa vari se, de zagojzde ne izmakneš iz vilic. Zakaj, ako se skorja cepiča ne vleže popolnoma na skorjo divjaka, si zastonj cepil. Rano drevesca, pazljivo z vezilam obvito, poveži z nitjo ali ličjem, in čuj, de ju ne izmakneš saksebi. Takó stori spomladi, kedar je navadni čas cepiti. Ako cepič močno žene, in nit prevozka postaja, malo odnehaj in drevesce rahlejši poveži. Drugo spomlad vse vezilo proč verzi, kér je rana lepo zarašena, in ji škodovati ne more ne dež ne zrak.

Takšino cepljenje se navadno prime, lepo zaraste, in vertnarji malo truda napravi. *) Veliko takih cepljencov sim vidil v fajmoštrovim drevesnim redišu (vertni šoli), kterih rane se tretje leto komej poznajo.

Robida.

Podučenje, kakó se mora klavna živina in mesó ogledovati?

(Nadalje.)

Pri ogledu takih goved, ki so po devetogobnici ali goveji kugi poginile, se vidijo te le znamnja: truplo ne gnjije in ne smerdí po devetogobnici takó naglo, kakor po vrančnim prisadu; trebuh je bolj vpaden, po bolni vranci pa večidel silno napihnjen. Če se kužno truplo razréže, ne teče iz prerezanih žil še ne desetine toliko kerví, in še ta ni kakor pri vrančnim prisadu vsa černa, ampak je bolj rudeča; mesó je rudečkasto; lojá se pa skorej nikjer nič ne najde, in je voden, če ga je kolčikaj. Po trebuhu in pod persi ni nič razlite vode, tudi nič kervave sokrovce, kakor se je najde pri vrančnim prisadu. De je goveja kuga bila, nar bolj pokažeta četerti vamp ali siršek in pervi konec tanjkih čev, ki ga po njegovi dolgosti tudi dvanajstoperstnik imenujemo; obá sta znotrej vselej prisadna, silno rudeča, dimasta ali pa zelenkastovišnjeva, žolčna in gnjila viditi. Žolčni konec molí proti dvanajstoperstniku, palca debel in dolg, je vès vnet in pa otékel. Tretji vamp ali devetogob je raztegnjen, od zunej večidel vès vès terd; prerezan pokaže večkrat suho, terdo, opaljeno, kakor v peči posušeno, kepasto kermo ali pičo, ki se preberavnikov v kepah derží takó, de oderte notranjo mézro seboj olušijo; pod njimi je opaljen, rudečkast, marogast, bulast, mehurjast. Od todi je ta bolezin dobila imé, de je devetogobnica, devetogobna sušica (Löserdürre), de si lih nima vselej teh znaminj, in včasi se clo v devetogobu mehkejši in bolj kašnata piča najde. Terd in suh ali pa mehák in vlažen devetogob se ravná po zavžiti suhi ali pa bolj vodeni klaji in po naglosti in hudobi kužne bolezni. Tudi vse druge čeva so bolj ali manj vnete, vele, dostikrat clo gnjile. Huda kuga sega skoz in skoz do ritnika, takó de ga vnetiga nekaj palcov dalječ iz pod repa na dan porine. — Na vranci se pri ti bolezni malo kaj pozná; jetra so rudečorujave, ali pa bolj svitlorujave ali pa gljenastorumene, so mehke, de razpádajo, de se drobijo; žolčnik je večidel silno velik; v žolčniku je žolč zvodenjen, rujav, višnjev ali pa ribjimu žolču podoben. Sercé je rado bledo, velo in mehko; pljuča se zdrave zdé, in so vpadene, včasi so pa silno razpahnjene, terdé, s kervjo nalite. Sapnik, golt in nosnice so znotrej večidel rudečolisaste in nadunjene z žlezastimi penami.

(Dalje sledí.)

*) Nam se pa pozdeva, de bi to cepljenje v kobilco vtegnilo biti bolj zamudno od navadnih v gosp. Pircovim vertnarji popisanih šeg, po kterih je delo naglo opravljeno in večidel tudi gotovo. Tode „vse poskusite, in dobriga se poprimite“.

Vredništvo.

Nekaj kemije (ločbe) kmetovavcam.

(Nadalje.)

11. §. Kemijsko krojenje ali ločenje.

Vse organske rečí obstojé večidel in v nar veči meri iz kislica, gnjilca, vogelca in vodenca. Rekli smo popred, de človeka teló je zloženo nar manj iz **12** pervín; če tedej postavimo de vaga **150** funtov, bo kislica, gnjilca, vogelca in vodenca čez **149** funtov v njem, vsih druzih pervín pa ne bo potegnilo funta. Taka je tudi pri vsih druzih živalih in rastljinah; druge pervíne so sicer k njih bitju tudi potrebne, so pa vselej v veliko manjših primerah v njih pričijoče, kot te štiri tukej imenovane nar poglavniši. Primera med seboj tih štirih poglavnih in druzih pervín, iz kterih so mnoge rečí zložene, je pri vsaki reči nekoliko drugačna, torej so tudi rečí med seboj po svôjih lastnostih razločene, desiravno večkrat iz enacih pervín obstojé.

To nekoliko razumljivši storiti damo za priliko, de kislòba zeleniga grozdja, ki jo tudi kot zlečik jabelčno kislobo imenujejo, se po sozrejanji grozdja v cuker spremeni, cuker po vinorenji v vinocvet, vinocvet pa po kisanji v jesihokislo-

bo; in vender vse te rečí in vsaka mast in olje in smôla in morde še sto in sto druzih rečí obstojé le iz kislica, vogelca in vodenca. Kakó močno so pa vse te rečí po svojih lastnostih med seboj razločne! Tó nanese drugačna primera teh tréh pervín, po kteri so zložene. Takó je zamogla neskončna vsigamogočnost Bôžja iz malo enacih pervín, le primero med njimi premenovaje, na tavžente med seboj in tedej po njih lastnostih razločnih rečí vstvariti.

Kakó pa neki zamore kemikar to ali uno reč v nje obstojne dele ali pervíne razkrojiti ali ločiti? To ne gré tukej kmetovavcam na dolgo in široko razlagati; zadosti je, če se jim rêče, de take dela so večkrat dolgoterpne in sitne, de potrebujejo veliko vednosti, iskreniga uma, bistriga očesa, veliko vmetovnosti in skuševanja, in nedopovedljivo velike marljivosti in skerbí. Učeni so iz lepe radovednosti in z neprenehljivo stanovitnostjo, narávo pri nje skrivnih delih oblezovaje, marsikaj zapazili, kar jim pri takim ločenji na hvalo pride. Za take opravila ima kemikar zlo čiste steklenaste ali porcelanaste posode, še tanjši vážice, kakor gré za cekine vagati i. t. d. Od tega, kar hoče v pervíne krojiti, vzame v majhni meri in teži, de ima vse pod očmí, de mu nič ne uide, in de nič ne zgubí.

Večkrat naredí kak zlečik; to je neko ločenje iz debeliga; takó ima zlečik in ostanik; taki zlečki so lój, maslo, vinocvet, cuker, vse rastljinske olja, farbe, smôle i. t. d. Če deneš tri bokale jesiha v skledo na hud mraz zmerzniti, koj boš dva zlečka imel; vôda se ti iž jesiha vkup zleče v léd, tega verzi proč; jesihokisloba pa, ki se ti je iz vôde zlekla, shrani dobro zamašeno, za kako hudo omedlévco.

Kemikar razkroji mnoge rečí v pervíne, ali jih stopivši, ali raztopivši, ali pa sožgavši; sploh znane rude kakor zlató, srebró, svinc, kotlovino i. t. d. loči jih stopivši; živo srebró pa odgnavši ga kot žganje. Marsikaj se hitreji raztopí, če se popred stolče ali zmelje, kakor mnoga sol v vôdi; takó stolčejo zlato rudo, in jo dôbro mešajo z živim srebram, dokler se zlató v tem le ne raztopí; kadar je raztopljeno, veržejo zemljeno gluho rudo, ki na verh splava, proč, živo srebró pa odženó z ognjeno silo, de jim v posodi čisto zlató ostane; odgnani puh pa vlovijo in ohladijo, de iz njega živo srebró zopet nazaj dobé.

Če pa kdo hoče kako reč, jo sožgaje, razkrojiti, mora s posebno marljivostjo skerbeti, de mu nič ne odletí, de vse in čisto vjame. Kako reč v pervíne ločivši ne smé kar drobtince ne zapraviti ali zgubiti; od vsake mora tanjki odgovor dati, kam de je prišla; če tedej pol lóta loja, ga sožgaje, razkrojí v kislic, vogelc in vodenc, morajo tudi te tri iz lojá dobljene pervíne vkup pol lóta vagati. Take rečí grejo pri njih grozno na tanjko, — sicer bi kemikarji ne bili. De so tedej kemikarske dela mnogoverstne, je potem takim lahko razumeti.

(Dalje sledí.)

Odperto pismice na posestnike Dolskiga pašnika.

Z neizrečeno velikim veseljem smo slišali, de boste 280 oralov velik občni pašnik (gmajno, Lustthaler Gemeinweide) razdelili, ki Vam je dosihmal le malo malo odlegil in ki je bil nasproti še živa paša 150 letniga prepíra, ki vam je veliko denarja požerl. Glejte, ljubi prijatli! to delo je očiten dokazik Vaše umnosti, Vaše prave kmetijske vednosti, s kterim si niste samó premoženja, ampak tudi veliko častí po celim Slovenskim pridobili. Posebna hvala gré c. k. Berškimu komisarju, gosp. Janezu Šnellerju, ki so nasprotne misli nekterih deležnikov ob kratkim zedinili in pravično reč práv po očetevo vravnali in dognali; pa tudi imena Janeza Levca, velkiga župana v Dolu, in pa Matija Šimenca, maliga župana iz Zaboršta, zaslužijo v zlate bukve zapisane biti, ki sta se po vsi svoji moči prizadevala, de je bilo 1400 goldinarjev v 14 dneh nabranih, s kterimi so Verhpoljci, Videmljanje in Zaborštanje tisti kos pravice, kteriga so Zajevšanje in Podgorjanci do tega pašnika imeli, odkupili. Slišali smo sicer, de nekteri iz poslednjič imenovanih vasí še nemalo nagajajo, pa sej bojo spoznali, de jim bo za njih pravico plačan denar veliko bolj odlegel, kakor pusta pašnja, na ktero so dozdej svoje konje stradat gonili. De bi se takim kmetovavcam, ki še svojo živino na občne pašnike (gmajne) pošiljajo, vunder enkrat očí odperle in de bi spoznali, de živina na njih nič živeža ne dobí, de se le s praznimi lakotnicami okoli prepleta, razun tega pa še gnoj trati in marsiktero bolezin naleze, ktere bi ne bila steknila, ko bi bila v hlevu ostala! Razdeljenje občnih pašinj in njih sprememba v travnike, njive, gojzde ali verte je silno potrebna reč v naših časih zató, kér je več ljudí in živine na svetu. Tako ravnanje se pravi v kmetijstvu: s časam naprej iti, se po sedajnih potrebah ravnati in za svoj živež skerbeti. Zavoljo tega nej Vam bo očitna hvala Verhopoljci, Videmljanje in Zaborštanje! de ste svoj lastni prid spoznali in občni pašnik razdelili.

Vredništvo.

Žalostna povest iz Koroškiga.

Ljubljanske Novice so Lavantinski škofii pred dvema letama veselo oznanile, de preblagiga rojaka Krajnske dežele, gospoda Frančiška Kutnarja višjiga pastirja dobí; naj tudi žalostno povest oznanijo, de je dobriga višjiga pastirja zgubila, in de je zopet vdova. Na kvaterno nedelo, 8. Sušca 1846 blizo polnoči so milostlivi, prečestiti Lavantinski škof in knez, gosp. gosp. Franc Kutnar po dolgi bolezni v 53. leti svoje starosti umerli.

Rojeni v Šahmanzdolu, v fari svetiga Vida na spodnjim Krajnskim so v leti 1816 novo mašo peli; so služili kaplan v Ljubljani per stolni cerkvi, in potem rajnimu prečestitimu škofu Gruberju Avguštinu, kteriga so iz Ljubljane v Salcburg spremili. Bili so slej korar viši stolne cerkve, in viši ogleda šol Salcburžke viši škofije. V leti 1843 so Jih škofa Lavantinske škofije postavili in 3. Sušca 1844 škofa posvetili, ter so 14. Sušca 1844 v svojo škofijo došli.

Huda selitva po zimi črez visoke planine, nove skerbí in opravila so Jih toliko oslabile, de Jim ni več se ozdraviti bilo. Huda pljučna sušica je dobriga pastirja pod zemljo spravila. Bili so ljubi Bogu in ljudem; le kratko so per nas živeli, pa storili dobriga so nam veliko veliko; v slavi ostane per nas Njih spomín.

Slomšek.

Nekaj za premišljevanje o postu.

Kakó se je keršanska véra po celim svetu od perviga do sedajniga ali devetnajstiga stolétja po Kristusovim rojstvu razširjevala, bo mende vsaciga kristjana zvediti mikalo. Takó le, namreč: v pervim stolétji ni bilo več kot okoli 500,000 kristjanov; v drugim 2 milijona; v tretjim 5 milijonov, v četertim 10, v petim 16, v šestim 20, v sedmim 28, v osmim 30, v devetim 40, v desetim 50, v enajstim 70, v dvanajstim 72, v trinajstim 75, v štirnajstim 81, v petnajstim 100, v šestnajstim 125, v sedemnajstim 185, v osemnajstim 250,

in v sedanjim, to je, v devetnajstim stoletji je pa 260 milijonov kristjanov na svetu.

Proglas zastran noviga slovenskiga slovnika in slovnice.

(Konec.)

Lehkič kakega izmed mojih ljubih rojákov pri branju tega kalna misel obhája: iz takega druženja podnarečij bo pač zala mešanica!! O ne motite se, vsej je ravno to zberanje, pretresanje, občinjávanje, primérjanje in druženje sprave iz podnarečij našemu slovenskimu jeziku potrebni brus (Časop. Česk. Mus. II. zvez. 1845. str. 319 — 321) in se po gotovih pravilih godí:

1) po občinsko-Slovenskem v podnarečjih od Rabe do Morja, ter od Celovca do Zagreba;

2) po staro-Slovenskemu; akoravno je v naših starších knjigah tujíne vse živo, so nam vémdar vselej obilni zaklad dobrega in pravega.

Vsem Slovánom tukaj ves vnet povém, da mi Slovenci imámo gledé na slovnik in slovico obílo blagá — le samo po deržélicah raztergani smo si eden drugemu dosihmal v znamenitih rečeh tuji bili.

3) po bližnjem južno-Slovanskim, čemur imámo obúdo svojih življev zahvaliti;

4) po ino-Slovanskem;

5) po staro-Slovanskem;

6) po tujih (sestrinskih) novih in starih jezikih;

7) in zadnjič po sanskritskemu.

Po tem 7merem potu sem jaz vsako čerčko, besedo in pregibo našega razrečja izkušal, in sem takó svoj Slovensko-narodni slovnik in primerjeno slovnico po etymologičkih in analogičkih pravilih spisal, da bi raznost v edinost spravil.

Nigdor si zató v skerbi ne bodi, da bi iz tega déla kaka mešanica postála, še menje kak nov neznán jezik; sicer ga uprášam: ako si pšenico smeti in plevela občiniš, ali očiščena pšeníca nehá pšenica biti in ali se lépša ne vidi?

Ali se gdo novega boja bojí? V 20 létih se je dosta spremenilo; zdaj se ne prepiramo več za terme, ampak se le upiramo za resnico. Lepó k temu Českí Klacelj v „Počatkih“ str. VI. govorí. — Ali da bi takovo moje délo naše sedanje mladičko pismenstvo kazílo? Oj Bog, oča vseh narodov, tega ne daj; rajši pero vsred pekla veržem in besédice od Slovenščine ne zinem! Duh, kakoršnji zdaj med domorodci iz Novic in drugih spisev diha, je v čest naši dobi ves pripraven, takošnje délo velikobolje k svoji koristi, v svoje oživljanje in pospéšenje sprejeti: vsej to délo ni druga, kakor le tělo tega duha! duha preiskávanja, ločenja, prebiranja, druženja, sloge, edinstva — resníce!

K slédnjemu še obljubim, da bo v tem délu pravopis, kakor so mi naj učenejši vojvode Slovanstva: gospodje Šafarik, Kolár, Kopitar (po Drju. Miklošiću), Dr. Gaj (po naročilu), in veliko druzih glasovitih Slovencov svetovali ter vkazali, slovensko-organički.

Iz tega sestavka se vidi, koliko mi je na skerbi bilo, svojim dragim rojákom dopovédati, kaka je z mojim trudom; — ne zamolčím pak, da smo si Slovenci v slovnici naj bolje razločni in da me je tude ona zlo zlo skerbéla.

Da bi pak téh mojih beséd kdor za prazdne kvante ali celó za trepasto bahánje ne deržal, bi rad kaj več od tega govoril in nekoliko za poskušnjo dal, ko bi Novice tako, le za nektere Slovence zavzetno pisanje sprejemati mogle.

Kér pa tega od Novic po njih mnogoverstnem namenu terjati ne morem, vam, dragi Slovenci, le še samo to ob kratkem povém, da nam ni treba niti za slovnik, še menje za slovnico tujíne, ako le svojíno zvestó poiščemo, in de grobó grešite, če materinšćino v nemar puščate, ter od pavovega perja razšopirjeni oponášate svoji stari vse česti vrédni materi ubožtvo, revšino, rodóst (Rauhheit). Le pridnih sinov je potreba, ki iščejo kar je pozabljenega, na svitlo dajajo, kar semtertje po kotih tičí, in kar iz tujšćine dobrega najdejo, k domačim zakladom zalagajo.

V Frauheimu pri Marburgu 28. Prosénca 1846.

Oroslav Cafov.

Fleišmanova flora pohvaljena.

Visoko učen in mnogočasten botanikar, gosp. Dr. Hoppe, k. dvorni svetovavec in vodja botaniškiga družtva v Ratisboni (Regensburg) je od gosp. Fleišmana v nemškim jeziku na svitlo dan in poslednjimu letopisu c. k. krajnske kmetijske družbe perdjan spisek krajnskih zeliš (floro) v nekim dopisu, kteriga smo brali, visoko povzdignil, rekoč: „Ihre treffliche Flora von Krain habe ich mit vielem Vergnügen durchgelesen und ich gratulire zu dem guten Eindrucke und dem allgemeinen Beifalle, den sie erhalten wird“. Ta častni razsodik visoko veljavniga možá le iz tega namena bravcam Novic oznanimo, de bojo prepričani, de imamo od gosp. Fleišmana, pridniga nabiravca slovenskih zeljšinih imén, kedaj tudi dobro in natanjčno delo v slovenskim jeziku pričakovati.

Vredništvo.

Poslavljenje.

Presvitli Cesar so mnogospoštovaniga gospoda Antona Slomšeka, korarja, vikšiga šolskiga ogleda Lavantinske škofije i. t. d., po visokim sklepu od 3. tega mesca opáta in mestniga fajmoštra v Celji izvolili.

Zmes.

(Kaj je kupčijstvo?) Nek Francoz je od kupčijstva ali teržtva takole pisal: „Vsa vmetnost kupčijstva obstojí v tem, de kupčevavec za 3 gold. kupi, kar je 6 gold. vredno, in de za 6 gold. prodá, kar je 3 gold. vredno“.

Vganjka.

(Iz dveh besed.)

Žlahtno poprejšno po umni poslednji dobíš;
Celo, prijatel! po lanjskih Novicah poíš'.

Jože.

Znajdba vganjke v poprejšnjim listu je:

Kosa, osa, os, o!

Žitni kup.	V Ljubljani		V Krajnju	
	14. Sušca.		9. Sušca.	
	gold.	kr.	gold.	kr.
1 mernik Pšenice domače	2	2	2	4
1 » » banaške	2	13	2	12
1 » Turšice	1	16	1	20
1 » Soršice	—	—	1	43
1 » Rèži	1	37	1	43
1 » Ječmena	1	17	1	24
1 » Prosa	1	10	1	15
1 » Ajde	1	2	1	5
1 » Ovsa	—	51	—	54

Vrednik *Dr. Janez Bleiweis.* — Natiskar in založnik *Jožef Blaznik* v *Ljubljani.*